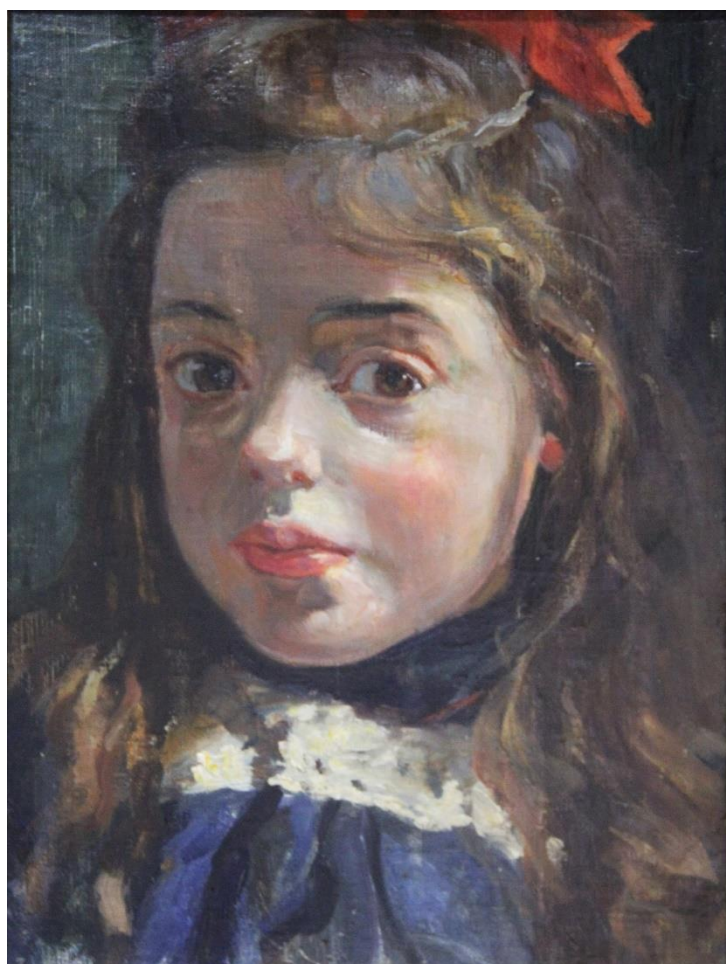

STADSMUSEUM WOERDEN

Stichting Stedsmuseum Woerden

JAARVERSLAG 2015

VOORWOORD

2015 was het jaar waarin het Stedsmuseum door deelname aan verschillende projecten, gedwongen tijd moest besteden aan het finetunen van de eigen missie en visie en het formuleren van het beleid voor de komende jaren. Een welkome dwang, want er bestond mede door het veelvuldig voorkomend appèl op het museum door diverse belanghebbende partijen behoefte aan richting en stabiliteit.

Wethouder Bob Duindam vroeg de vijf culturele instellingen om gezamenlijk het cultuurbeleid voor Woerden te creëren. Daarin werden uitgangspunten geformuleerd waarin de instellingen elkaar vonden maar waarop het Stedsmuseum individueel goed kon voortbouwen.

Ten behoeve van de museumregistratie werd een door het bestuur geaccordeerd beleids- en collectieplan verwacht. Beiden projecten waren richtinggevend.

2015 was ook het jaar waarin de Stichting aangaande Tip 'van de mat werd gespeeld'. De wethouder Toerisme kondigde aan dat de subsidie ten behoeve van TIP per 1 januari 2016 gestaakt zou worden. Stichting Stedsmuseum Woerden besloot bedrijfsvoering van TIP te stoppen en over te dragen. Eind december verhuisde de staf ook fysiek terug naar het Stedsmuseum en verheugde zich op een nauwere relatie met de 'museale zaken' en het vrijwilligersteam.

2015 was ook het jaar waarin het Stedsmuseum zich duidelijker profileerde met publieksactiviteiten, enerzijds aanhakend bij bestaande als Nachtcultuur, de Romeinenweek of Archeologiedagen, anderzijds als initiator van eigen evenementen zoals de BKR-Veiling en de Openlucht filmavond.

2015 was een goed jaar voor de bezoekersaantallen, ook vanwege de extra tentoonstelling Routes of Liberation die plaatsvond op een externe locatie, waarmee de mindset voor exposities op 'satellietlocaties' nog meer vorm kreeg. In 2015 mocht het museum het recordaantal van 12.031 bezoekers verwelkomen. Een absolute mijlpaal!

MUSEALE ZAKEN

Legaat

Aan het eind van 2015 werd Stadmuseum door Westdam notarissen per brief medegedeeld dat mevrouw G.W.D. Bloem uit Woerden het museum een collectie glaswerk had nagelaten. Bij nader onderzoek bleek het om prachtig antiek glaswerk te gaan uit verschillende tijdvakken en delen van de wereld. Zo zijn er versierde flesjes en bakjes uit Syrië uit 100-300 n.Chr., Romeinse kannetjes en een lichtgroene Byzantijnse cuppa. Ook zijn er gedecoreerde 18de-eeuwse Engelse glazen, Nederlandse roemers uit de 17de en 18de eeuw, glazen uit Venetië en art-decoglas. Dit legaat is in de collectieregistratie opgenomen.

Verwerving

In december 2015 werden met de financiële steun van het Rabodichtbij fonds (€ 1.000) en het VSBfonds (€ 3.000,-) twee werken van de Woerdense kunstenaar Leo Gestel (1881-1941) aangekocht voor een bedrag van € 4000,-. Het gaat om een klein olieverfportret van zijn zusje Emmetje en een met zwart krijt getekend portret van zijn moeder. Titelbeschrijvingen:

- Leo Gestel, Portret van Emmetje op achtjarige leeftijd, olieverf op paneel, circa 1905, 32 x 24 cm.
- Leo Gestel, Portret moeder, zwart krijt, gedateerd 1904, rechtsonder gesigineerd, 43 x 28 cm.

Het Stadmuseum kocht de werken van mevrouw Vera Mulla-Frank uit Bergen waarmee het sinds jaren warme banden heeft. Mevrouw Frank leende lange tijd verschillende schilderijen van Leo Gestel uit aan het Stadmuseum en maakte tentoonstellingen mede mogelijk. De twee werken werden na aankoop gerestaureerd door Van Dam Restauraties (€ 300) en Papierrestauratieatelier Thea Vorstman en Floor Meijboom (€ 350). De restauratie werd door het Stadmuseum uit eigen middelen gefinancierd.

TENTOONSTELLINGEN

Woerdens Mooiste

Landschappen en stadsgezichten van De Kunstkring

28 maart t/m 28 juni 2015

Wat was er te zien

In het voorjaar van 2015 zette het Stedsmuseum zijn spots op het beste werk van De Kunstkring Woerden. Alle leden van de kring kregen de kans om maximaal vier werken voor te leggen aan een professionele jury. Willem de Winter en Eric Morren maakten een selectie van de allerbeste inzendingen. Het thema 'Woerdense landschappen, stads- en dorpsgezichten' leverde erg veelzijdige en kleurrijke beelden op. Van groen gras, sloten en wolkepartijen tot stadse panorama's, de vertrouwde trekpleisters en minder bekende plekjes. De gehanteerde kunst disciplines liepen erg uiteen: er waren schilderijen te zien zijn maar ook tekeningen, grafiek, fotografie en zelfs ruimtelijk werk.

Opening

De opening was op vrijdag 27 maart om 19.30 uur en werd verricht door jurylid en galeriehouders Eric Morren. Tijdens de opening werd onthuld welke leerlingen de eerste, tweede en derde prijs hadden gewonnen en werden cadeaus aan hen uitgereikt.

Bijzonderheden

KUVO, De Kunstkring en het Stedsmuseum organiseerden bij deze tentoonstelling een bijzonder project. Zo'n 600 basisschoolleerlingen uit de groepen 7 en 8 schilderen onder leiding van leden van De Kunstkring zelf een landschap of stadsgezicht. Voorafgaand aan de workshop leerden ze in de klas over vorm, kleur en compositie en maakten ze een schets als basis voor hun schilderij. De eindresultaten werden op school geëxposeerd en in de bibliotheek van Woerden. Een jury bestaande uit Carole Leroy (directeur van het KUVO), Hans Hagen en Ton Friederichs (bestuursleden van De Kunstkring) en Stephanie Rompa koos uit een selectie de drie allerbeste werken die een plaats kregen in de tentoonstelling. Tenslotte werd de leden van de Kunstkring de mogelijkheid geboden om tijdens de tentoonstelling de geëxposeerde werken te verkopen.

De Andere Boerderij

Een fotoverhaal van Ellen Kok

11 juli t/m 4 oktober 2015

Wat was er te zien

Fotografe Ellen Kok vereeuwigde het dagelijks leven op twee familieboerderijen: Lilac Ridge Farm in Brattleboro in de Amerikaanse staat Vermont en De Beekhoeve in Kamerik in de provincie Utrecht. Familieboerderijen hebben het niet makkelijk in rijke westerse landen als Nederland en de Verenigde

Staten. Duizenden verdwijnen er elk jaar. Ellen Kok wilde begrijpen hoe deze boeren het toch volhouden en wat hen succesvol maakt. Haar foto's, gemaakt tussen mei 2004 en april 2015, lieten twee boerenfamilies zien die veel waarde hechten aan een evenwichtige natuur, dierenwelzijn, gezond voedsel en het gezinsleven. Zij geloven in hun familietraditie maar bewandelen ook nieuwe wegen om inkomen te verwerven en een spil te zijn in hun omgeving.

Opening

Deze tentoonstelling werd geopend op vrijdag 10 juli om 19.30 uur door Ronald Bos, voormalig fotoredacteur van agrarische bladen 19NU en Het Kleine Loo. De boeren Koos en Monique van der Laan van De Beekhoeve in Kamerik spraken ook.

Bijzonderheden

Ellen Kok fotografeerde de twee boerderijen niet alleen, maar interviewde ook de boerenfamilies. De foto's en de verhalen kwamen samen in het gelijknamige boek 'De Andere Boerderij'. Het boek was verkrijgbaar in het Stadsmuseum, de boekwinkel en te bestellen via de website:

www.andereboerderij.nl. Ook de foto's in de tentoonstelling waren te koop en uiteindelijk werd er één exemplaar verkocht.

Oneindig Geïnspireerd

Recent werk van Ido Vunderink

10 oktober 2015 t/m 10 januari 2016

Wat was er te zien

In het najaar van 2015 vestigde het Stadsmuseum de aandacht op de schilderijen van Ido Vunderink. Vunderink, één van Woerdens meest vooraanstaande kunstenaars, had dat jaar de respectabele leeftijd van tachtig jaar bereikt. Zo'n kroonjaar is in de regel aanleiding voor een grote overzichtstentoonstelling, maar dat wilde Ido niet. Een tentoonstelling van alleen zijn recente werk vond hij een beter idee. Het oneindig weidse landschap van het Groene Hart in zijn achtertuin inspireert hem tot monumentale, kleurrijke, geabstraheerde schilderijen en het nóg verder ontwikkelen van zijn stijl.

Opening

De opening vond plaats op vrijdag 9 oktober om 19.30 uur en werd verricht door Bob Duindam, groot bewonderaar van Ido's werk en ex-wethouder van cultuur van de gemeente Woerden.

Bijzonderheden:

Bewonderaar Frans Lander schreef een column bij deze tentoonstelling met de titel 'De kunst van Ido Vunderink'. Deze column werd door het museum mooi opgemaakt, gedrukt en gratis uitgedeeld aan bezoekers.

Routes of Liberation

Internationaal reizende expositie van Stichting Liberation Route Europe

10 november t/m 6 december 2015

Wat was er te zien

De ready made expositie kwam tot stand dankzij samenwerking van diverse organisaties uit zes Europese landen. Zij schetsten gezamenlijk vanuit diverse perspectieven hoe mensen in Europa in de vorige eeuw hun vrijheid verloren, hoe zij diezelfde vrijheid terug wonnen en wat zij vandaag de dag doen om hun vrijheid te behouden. De expositie was een initiatief van Stichting Liberation Route Europe in samenwerking met een consortium van vooraanstaande Europese musea over WO II en andere partnerorganisaties. Het streven was verdieping te stimuleren van de kennis onder het publiek over de felbevochten vrijheden binnen het Europa van nu door een gedeelde herinnering aan de gevolgen van de Tweede Wereldoorlog te stimuleren.

Het leek de Stichting Stadsmuseum Woerden, goed om de kans te pakken om de -op een prachtige manier in beeld gebrachte- bevochte vrijheid te laten zien, juist in dit kroonjaar 70 jaar na de bevrijding en juist in een tijdsgewricht waarin zoveel vluchtelingen hun vrijheid zoeken. En dat op een locatie, zorgcentrum Weddesteyn, waar generaties elkaar ontmoeten. Waar nog steeds mensen wonen die weten wat het is om onder een vijandig regiem te moeten leven, mensen die de vrijheid hebben bevochten en waar mensen komen die er vanuit gaan dat vrijheid een vanzelfsprekendheid is.

Opening

De opening op 9 november vond plaats in de ontvangsthal van Careyn Weddesteyn. Het was een groots opgezet programma met sprekers en muziek. Een bijzondere bijdrage kwam van bewoner Dhr. J.J van Zuuren die zijn persoonlijke geschiedenis kon vertellen. Burgemeester Victor Molkenboer sprak en verrichtte de openingshandeling met dhr. Van Zuuren.

Bijzonderheden

Deze expositie stond niet gepland in het jaarprogramma. Maar mogelijkheid om deze expositie naar Woerden te halen deed zich voor en na enig gedelibereer werd besloten de plannen voort te zetten. Dankzij knap lobbywerk en razendsnel schakelen kwam de financiering en operatie op miraculeuze op tijd tot stand.

PROJECTEN

Kunstlicht en filmavond

Naar aanleiding van het schilderij *De Vischbrug te Woerden* van Cornelis Springer dat het Stadsmuseum in 2014 in bruikleen ontving, ontstond het idee om aanwinsten, hoogtepunten uit de collectie of nieuwtjes van het Stadsmuseum in beeld te projecteren op de zijmuur van het museum aan de Havenstraat. Met behulp van subsidies en fondsen werd de benodigde hard- en software aangeschaft. Daarnaast werd toestemming verkregen om de beamer aan de buitenmuur van één van de omliggende panden te monteren. De beamer is te besturen en zelf inhoudelijk aan te vullen m.b.v. de computers op kantoor. Voor het bijhouden en aanvullen van de projectie is een vrijwilliger gezocht. De projectie werd op 19 maart 2015 feestelijk onthuld.

Het Stadsmuseum is al enkele jaren actief om zichtbaar en laagdrempelig te zijn in eigen stad en omgeving. Het Stadsmuseum kan met dit nieuwe medium de museummuren als het ware transparant te maken. Daarnaast kan de projector ook ingezet worden als promotiemiddel voor andere culturele instellingen en evenementen in de stad. Om het Stadsmuseum nog duidelijker te verbinden aan het Woerdens publiek, organiseerde het samen met café Onze Vrienden (de buurman) een openlucht filmavond op 25 september 2015. Gedurende de avond was het Stadsmuseum gratis toegankelijk om zoveel mogelijk (nieuwe) bezoekers kennis te laten met het museum en de collectie.

Tot op de dag van vandaag is het Stadsmuseum blij met de goede ingeving voor deze communicatiemogelijkheid. De beamer wordt intensief gebruikt voor allerlei doeleinden. Het aankondigen van nieuwe tentoonstellingen, de blik op de variatie in collectie, speciale activiteiten, Videokunst en een de bioscoopavond in de open lucht wordt een terugkerende publieksactiviteit.

Rondom Gestel

De aankoop van de Gesteltekeningen in 2013 bracht de Vrienden van het Stadsmuseum op het idee om de huidige Griffiekamer te veranderen in een 'Gestelkamer', een permanente expositie van leven en werk van Leo Gestel. Zij gaven twee interieurarchitecten de opdracht om hun visie op de Gestelkamer te ontwikkelen. Het ontwerp van Domez werd uiteindelijk het best geacht. Zij ontwierpen een Gestelkamer die het huidige interieur (de betimmering en de kozijnen) intact laat. Helaas is er in 2015 geen voortgang geboekt door de Vrienden. Het gekozen ontwerp vond men bij nader inzien toch niet geschikt. De Vrienden beraden zich op een andere wijze van exposeren van Gestels werk.

Jammer, want het Stadsmuseum is nog steeds voorstander van het opnemen van een mooie collectie werken van Leo Gestel in de vaste opstelling.

Kunstkring Woerden onder voorzitterschap van Hans Hagen nam het initiatief om Woerden te sieren met een beeld van schilder Leo Gestel. In samenwerking met Floor de Graaf startte zij een subsidietraject om voldoende middelen bij elkaar te krijgen om tot realisatie van een kop of buste te komen. Uiteindelijk werd het een kop van kunstenaar Judith Pfaeltzer die op 17 juni in de kerktuin van de Petruskerk werd onthuld. Het eigendom en beheer van de kop is na veel heen en weer

geschuif van het contract overgedragen aan het Stadsmuseum.

Op 21 december lanceerde Woerden Bruist zijn plannen in het Stadsmuseum om in het kader van Stadsverfraaiing in 2016 een Gestelboulevard te verwezenlijken. Hun idee is om in emaille of op staal gereproduceerde Blow Ups van werken van Gestel ter adoptie aan te bieden aan bewoners en ondernemers. Als aftrap bevestigden ze een herdachtenisplaquette op de gevel van het geboortehuis van Leo Gestel. Bestuur noch medewerkers van het Stadsmuseum Woerden waren op de hoogte van deze plannen van Woerden Bruist en bleven in verwarring achter, daar het plan van de Blow Ups volgens de Vrienden van het Stadsmuseum onderdeel zou uitmaken van de sponsoractie t.b.v. de Gestelkamer.

Knooppuntensubsidie/ Luciusproject

In 2013 deed de mogelijkheid zich voor om binnen het Limesknooppunten-project subsidie aan te vragen voor het 'Romeinse' deel van het Verhaal van Woerden. In 2014 werd deze subsidie toegezegd. De provincie heeft 25.000 euro subsidiegeld overgemaakt. Het Stadsmuseum heeft met veel kunst- en vliegwerk eenzelfde bedrag via eigen subsidies en sponsoring weten te genereren. Het project heeft inmiddels de naam *Lucius* omvat een aantal onderdelen waarvan een deel al is gerealiseerd in 2014 en 2015 en delen nog gerealiseerd moeten worden in 2016.

De expositie van de Romeinse helm. Dit project is inmiddels opgeleverd. De helm is nog steeds te bewonderen in het Stadsmuseum, er zijn bouwplaten voor kinderen en we besteden ook regelmatig bij andere activiteiten aandacht aan het feit dat de bijzondere helm nog steeds te bekijken is. Er wordt in 2016 een replica van de helm vervaardigd waarvan gebruik gemaakt kan worden bij filmopnamen, activiteiten in het Stadsmuseum en op andere wijze.

Informatiepaneel en brochures over de opgraving Hogewoerd, waarbij onder meer het Frankische zwaard is gevonden. Archeologiebureau RAAP heeft in opdracht van woningbouwcorporatie Groen-West het onderzoek uitgevoerd. In nauw overleg met de gemeente en het Stadsmuseum Woerden is de informatie en vormgeving van het paneel en de folders gerealiseerd. De oplevering van het paneel en de folders vond plaats op vrijdag 16 oktober, dag 1 van de landelijke archeologiedagen (16, 17, 18 oktober). Helaas moet het zwaard zelf nog een jaar langer in het conserveringsbad. De eerste keer is niet voldoende gebleken. Het zal dus tot najaar 2016 duren, alvorens ook het zwaard in het Stadsmuseum Woerden kan worden geëxposeerd. Tot die tijd hangt er een HR afbeelding op ware grootte in het museum.

De Lucius-installatie en de verbinding met Romeinse 'sites' binnen en buiten.

De Luciusinstallatie in de regiobibliotheek. Dit wordt een 'kamer' als in een Romeinse villa met een kabinet/ kast waarin de belangrijke archeologische vondsten kunnen worden geëxposeerd. Op het buffet wordt een buste geplaatst (de Luciusfiguur) waarop een bewegend gezicht geprojecteerd wordt, zodat het lijkt of Lucius echt tegen je praat. Door de projectie wordt Lucius heel realistisch. Voor dit project willen we 6 à 7 vertellingen van Lucius maken. De bezoeker kan Lucius activeren door een object op een tafel of altaar te leggen. Lucius wordt dan getriggerd om iets te vertellen over dat object.

Een van zijn verhalen gaat over een misdrijf dat de bezoeker kan oplossen. De oplossing van het misdrijf geschiedt in de vorm van een game die op een smartphone of tablet gespeeld kan worden in de binnenstad van Woerden. Voor het maken van filmpjes die zich afspelen in Romeins Woerden, is plaatselijk gecast. Door een zestal opdrachten uit te voeren, worden achtereenvolgens locaties ontsloten en aanwijzingen over de dader verzameld. Onderweg zal een van de opdrachten zijn om in het Stadsmuseum informatie op te zoeken. Daarmee wordt bereikt dat bezoekers verleid worden om ook het Stadsmuseum te bezoeken. Als de dader is gevonden kan dat terug gemeld worden bij Lucius.

Verhaal van Woerden

Het is de Stichting Stadsmuseum Woerden tot op heden niet gelukt om voldoende financiële middelen te verwerven om het door Tinker opgezette plan voor verbeelding van 'De Vensters' in de bibliotheek te verwezenlijken. Dankzij de Knooppuntensubsidie wordt het venster van Terentius Lucius Bassus wél gerealiseerd, echter in andere vormgeving.

Het Stadsmuseum ontwikkelde eind 2015 een beleidsplan waarin een ruim allesomvattend 'Verhaal van Woerden-plan' (werktitel: de zotte zolder) is ingebed dat wederom om een fikse begroting vraagt maar dat niettemin realiseerbaar geacht wordt. Verschillende vensters uit het Verhaal van Woerden worden dan tot leven gebracht op de zolder van het Stadsmuseum in een hedendaagse doe-en-ontdekcreatie waardoor met name jeugd en jongeren worden geprikkeld. Daarmee is het niet per se noodzakelijk dat er geen museale activiteiten ontwikkeld meer zullen worden in de bibliotheek. SMW houdt de mogelijkheid open om ook de bibliotheek en wellicht andere locaties als 'satellieten' in te zetten in het in beeld brengen van de Woerdense geschiedenis. Omdat in 2016 de met 'knooppuntensubsidie' gerealiseerde projecten 'De Kamer van Lucius' en 'de legende van Lucius' in de bibliotheek worden gerealiseerd, is het niet ondenkbaar dat meer Romeinse geschiedenis, met objecten uit het Stadsmuseum bijvoorbeeld, in het de bibliotheek wordt geconcentreerd.

Verhaal van Woerden vertellen

De gemeente Woerden legt het Stadsmuseum in de uitvoeringsovereenkomst bij de jaarlijkse subsidie op, om op zo veel mogelijk (alternatieve) manieren het Verhaal van Woerden gestalte te geven. In 2015 is dat aardig gelukt. Hieronder een overzicht van alle activiteiten rondom het Verhaal van Woerden.

1. Schuldige plekken (mei 2015), tentoonstelling, Gilderoute en digitale route op izi.travel
2. Verhaal in Kaasmuseum en in Galerie van Slagmaat: Woerden van de Kaart
3. Verhaal van Woerden app

- a. Werkt niet meer op iPhone, daarom Route met kunstwerken in de openbare ruimte overgezet naar IZI.TRAVEL
- 4. Romeinse Limes Zomer
 - a. Openingsdag op 9 mei met diverse activiteiten i.s.m. Romeinenweek, LdL en Romeinen.info
 - i. En onthulling laatste kunstwerk door wethouders Woerden en Bodegraven nabij gemeentegrens.
 - b. 13 juni: Romeinse schepen, aanbouwen Woerden 7
 - c. 11 juli: Romeinse keuken, kraampje met info en proeverij bij De Pompier
 - d. 8 augustus: archeologie, scherven onderzoeken in de Bieb
 - e. 12 september; samenvallend met OMD: Ambachten in de Romeinse tijd 4x verteld
- 5. Archeologieweekend, 15-17 oktober
 - a. Scherven onderzoeken in de bieb
 - b. Verhaal over Frankisch zwaard verteld 2x door Lex Albers
 - c. Verhaal over prehistorische vondsten Cattenbroek 2x dor Pieter Stoel
- 6. Onthulling paneel Frankisch Zwaard
 - a. Op vrijdag 16-10; onthulling en presentatie
 - b. Brochures in het museum en het HIP
- 7. LVCIVS
 - a. Twee keer auditie in het Stadshotel (met RTV-U filmpje) 20-8, 16-9 en 19-9.
 - b. Twee overleggen met acteurs over hun rol; 25-10, 22-11
 - c. Selectie van LVCIVS en opdracht tot borstbeeld
- 8. Woerden 7
 - a. Presentatie laatste geconserveerde houtdelen 13-6; realisatie in 2016
- 9. Verhaal van Woerden met ALUIN (Klooster Woerden)
 - a. Verhalen aangeleverd en overleg gevoerd. Project gecanceld i.v.m. ontbreken subsidies
- 10. Deelname aan Urule Landschap Erfgoed Utrecht; Storysavers-gameontwikkeling
 - a. Diverse overleggen; uiteindelijk afgehaakt omdat het te duur werd.
- 11. Nieuwe flyers over digitale wandel-, fiets- en vaarroutes met IZI.travel
- 12. Cultuurcafé
 - a. 29-4 over WO II en Joods monument
- 13. Touchtable bieb: Verhaal van Woerden toegevoegd
- 14. Monument Cor van Bommel: verhaal toegevoegd op website en link via QR-tegel bij Monument
- 15. Standbeeld Leo Gestel
- 16. Heemtijdinghen 3 x verhaal in middenkatern
- 17. Start projectgroep Graflegging Petruskerk

18. RTV U

- a. TV over bastions Woerden (oktober) en ramp van Woerden (24-11)
- b. En op 24-11 op Radio M over Ramp van Woerden

Museumregistratie

Het Stads museum had al jaren op haar wensenlijst staan om een volwaardig 'geregistreerd museum' te worden. Het stond bovendien ook al jaren als een van de voorwaarden in de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente, maar werd nu urgent in verband met de ophanden zijnde 'kwaliteitseis' voor subsidieverstrekking bij de grote fondsen. Daarnaast is een dergelijk kwaliteitskeurmerk op velerlei vlak een meerwaarde. Je laat immers zien dat je een verantwoord beheer voert over het museale erfgoed in Nederland.

Het auditprogramma van het Nationaal Museumregister is pittig en licht de hele organisatie op diverse taakgebieden door: bestuur en beleid, financiën, beveiliging en veiligheid, personeelszaken, collectiebeheer, documentatie en registratie, tentoonstellingen, educatie en onderzoek. Je organisatie hoeft niet op alle punten een tien te scoren maar moet kunnen laten zien dat het aandachtspunten zijn in de bedrijfsvoering en dat er plannen zijn voor verder onderzoek en/of verbetering. In het kader van de museumregistratie werd een collectieplan geschreven. Hierin wordt het ontstaan van de collectie en de collectie zelf verklaard, de procedures voor aankopen, bruiklenen en schenkingen beschreven en de manier waarop het museum onderzoek doet naar de collectie, deze beheert, evt., afstoot belicht. Ook wordt het tentoonstellings- en educatiebeleid toegelicht.

Op 10 november vond het auditbezoek plaats. In maart 2016 werd bekend dat we ons een geregistreerd museum mogen noemen, mits op gebied van de kerncollectie, toepassing Code of Cultural Governance, beleidsplan en risicobeheersing een aanvullende taak wordt vervuld.

Cultuurnota

Op verzoek van Wethouder Bob Duindam schreven de vijf grote cultuurinstellingen in Woerden, het Klooster, de Bibliotheek, Kuvo, CPW en het Stads museum gezamenlijk het cultuurbeleid tot en met 2022: **Woerden, meest creatieve stad van Nederland (voorbij het gemiddelde) Cultuurbeleid Woerden 2016- 2019.**

Het culturele klimaat wordt in Woerden door veel meer clubs, instellingen en evenementen dan alleen door de 'Grote vijf' bepaald, vandaar dat zij zich geroepen voelden om een avond te organiseren waarop iedereen die in Woerden een bijdrage levert aan cultuur welkom was en mocht meepraten over een vijftal thema's die als speerpunten werden gekozen voor het cultuurbeleid. Dit werd op 6 juli een zeer levendige en geslaagde avond in de Graansilo waaruit bleek dat de door de G5 ingeslagen weg, werd omarmd door de andere betrokkenen. Het plan werd uiteindelijk voorgelegd aan de wethouder en Gemeenteraad en met wat kleine wijzigingen goedgekeurd. In februari 2016 werd nog een follow up van de bijeenkomst op 6 juli gehouden tijdens het cultuurcafé. De belangrijkste

doelstellingen in het Woerdense cultuurbeleid, zoals hieronder verwoord worden zeker omarmd door het Stadsmuseum en zijn geïncorporeerd in het eigen beleidsplan 2016 – 2109.

Doelstellingen van het cultuurbeleid Woerden:

1. Blijvende culturele bagage voor alle kinderen en jongeren
2. De functie van kunst en cultuur breder inzetten: naast jeugd ook focus op ouderen en doelgroepen in het sociale domein.
3. Versterking van de identiteit door een gezamenlijke geschiedenis
4. Investeren in Woerdens talent
5. De culturele as: meer rendement door samenwerking en flexibiliteit van mensen, expertise en locaties

Beleidsplan

Het eerder ontwikkelde beleidsplan had een sterke focus op fysieke uitbreiding van het Stadsmuseum. Een lang gekoesterde wens die nog steeds opgeld doet en waar bestuursleden jarenlang heel veel tijd en energie in staken, plannen en begrotingen voor ontwikkelden maar die door omstandigheden niet tot realisatie kon komen. Heel erg jammer, want het Stadsmuseum heeft om verschillende redenen dringend behoefte aan extra ruimte. Er is een grote wens voor een permanente volwaardige expositie van werk van Leo Gestel en de 15^e-eeuwse beeldengroep uit de Petruskerk, voor de verbeelding van Vensters uit het Verhaal van Woerden alsmede een groter oppervlak voor tijdelijke exposities.

Daarnaast is er dringend behoefte aan extra kantoor- en opslagruimte.

Zonder de uitbreidingsdroom te laten varen maar uitgaande van de status quo, is er een beleidsplan ontwikkeld tot 2019 dat veelomvattende en kostbare plannen neerlegt maar die met de juiste focus en inspanning wél haalbaar zijn. Om tot deze haalbare doelen te komen is (dankzij subsidie van de Provincie Utrecht) een Business Model Canvas ontwikkeld in twee begeleide sessies. Aan de totstandkoming van het Canvas werkten zowel vrijwilligers, bestuursleden als medewerkers mee. Met name de vrijwilligers ervoeren de interactie met bestuursleden als bijzonder waardevol. Met het Business Model Canvas brachten we alle bedrijfsaspecten in kaart en konden we formuleren welke bedrijfsonderdelen van essentieel belang zijn en waar bijsturing nodig is. De bevindingen zijn verwerkt in het beleidsplan. Ook de in de G5 geformuleerde Focuspunten voor het cultuurbeleid van Woerden zijn in het beleidsplan geïncorporeerd.

Het plan geeft tevens houvast in de kleine beweeglijke gemeenschap van Woerden waar diverse instellingen, clubs en individuen een continue beroep doen op het Stadsmuseum om aan te sluiten bij thema's of initiatieven van buitenaf.

Beeldengroep Petruskerk

In de jaren '30 en de jaren '80 van de twintigste eeuw zijn bij verbouwingen aan de Petruskerk, veel beelden teruggevonden die begraven waren in verband met de Beeldenstorm van 1566. Een deel van die beeldengroep is al zichtbaar in de Petruskerk, maar een ander deel ligt nog in het depot van het Stedsmuseum. Nadat in november 2013 de SHHV in samenwerking met het Stedsmuseum en de Petruskerk een dag had georganiseerd, waarbij een apostelbeeld uit het depot in de kerk werd geplaatst, is eerst informeel, het gesprek op gang gekomen of de graflegging niet als een geheel weer een plaats in de kerk kon krijgen. In het najaar van 2015 is van de zijde van het kerkbestuur van de Petruskerk ingestemd met het plan om een projectgroep op te richten, die de haalbaarheid gaat onderzoeken en de realisatie zal coördineren. In deze projectgroep hebben zitting, namens de Petruskerk Hugo Smit, namens het Stedsmuseum Woerden, Jaap Breunesse en Lex Albers. Er wordt een plan van aanpak opgesteld, waarna onderzoek wordt gedaan naar fondsen om de realisatie mogelijk te maken. De activiteiten zijn er op gericht om de (deels gerestaureerde) beeldengroep eind 2017 een plaats te geven in de Petruskerk.

PUBLIEKSACTIVITEITEN

Rondleidingen voor dementie-patiënten

Aan het begin van 2014 zochten Anke Prins en Ria van Kooten Niekerk van de stichting Alzheimer Café Woerden contact met Stedelijk Museum. Zij hadden gehoord van het project *Onvergetelijk Stedelijk* van het Stedelijk Museum Amsterdam dat was afgeleid van het initiatief *Meet Me at MOMA* van het Museum of Modern Art in New York. Het idee was om rondleidingen te organiseren voor mensen met dementie/Alzheimer en hun mantelzorgers. Het kijken naar kunst zou hen de mogelijkheid bieden om ideeën uit te wisselen zonder terug te hoeven vallen op hun sterk verslechterde korte termijn geheugen. Samen met hun begeleiders bekeken de dementie-patiënten in een ontspannen en positieve sfeer kunstwerken van de vaste collectie. Zij gingen erover in gesprek en kwamen nader tot elkaar. Deze doelgroep vereiste natuurlijk een speciale aanpak. De gidsen van het Stedelijk Museum waren echter allemaal erg enthousiast over het initiatief en samen met de experts van het Alzheimer Café werd de inhoud, stijl, niveau en benaderingswijze van de rondleidingen besproken. De rondleidingen werden door de patiënten en hun begeleiders erg goed ontvangen.

In 2015 is een folder ontwikkeld om meer bekendheid te geven aan het project. Ook is er flink genetwerkt met mensen uit de zorgsector. Het is jammer dat het voor veel instanties ingewikkeld is om de patiënten naar het Stedelijk Museum te vervoeren. Bij navraag bleek dat dat de grootste hindernis is: vervoer. In 2016 wordt dan ook gewerkt aan alternatieve manieren om deze doelgroep te bereiken. Als de mensen niet naar het Stedelijk Museum kunnen komen, dan komt het Stedelijk Museum naar hen. Rondleiders kunnen met objecten uit de collectie naar verzorgingshuizen om daar bewoners te vermaken, inspireren en een gesprek op gang te brengen. (zie ook Cultuurnota: Woerden, meest creatieve stad van Nederland)

Nachtcultuur

Op 28 maart vond Nachtcultuur plaats. Speciaal hiervoor ontwikkelde het Stedelijk Museum een zeer hedendaagse rustgevende bezigheid op basis van de Woerdense cultuurhistorie: kleuren voor volwassenen. Iedereen kon bij het Stedelijk Museum een gratis kleurplaat van de hand van Martien Bakhuizen (vrijwilliger) krijgen en inkleuren, meenemen of versturen als ansichtkaart. Er waren optredens van Edwin Jacobs en band en diverse voordrachten van Woerdense dichters. De dichters en band hebben een trouwe schare vaste fans die in grote getalen kwamen. Van tijd tot tijd overschreed het museum de in de gebruiksvergunning gestelde 'aanwezigheidsgrens' van 50 personen. We mochten 259 bezoekers verwelkomen.

Nationale Museumweek 2015

In de week van 18 - 26 april bracht het Stedelijk Museum Woerden in het kader van de Nationale Museumweek een van haar mooiste stukken onder de aandacht: *De Vischbrug* van Cornelis Springer. Het Stedelijk Museum was op zaterdag 18 en zondag 19 april gratis toegankelijk. De Nationale

Museumweek wordt georganiseerd door de Nederlandse Museumvereniging om het Nederlandse cultuurkapitaal onder het mom 'Ons Echte Goud', in the picture te zetten. Het is met name een goed marketinginstrument. Over het algemeen programmeren museale instellingen niet speciaal voor de Museumweek.

Romeinse Limeszomer

In 2015 werd een start gemaakt met de Romeinse Limeszomer onder de vlag van Romeinen.NU. Het doel van de Romeinse Limes Zomer is dat de verschillende locaties langs de Limes tegelijkertijd worden opengesteld voor publiek, zodat de rijkdom en diversiteit vrij ontdekt kan worden. Iedere tweede zaterdag van mei tot en met september kunnen diverse initiatiefnemers van Katwijk aan Zee tot Millingen aan de Rijn onder de vlag van de Romeinse Limeszomer hun event onder de aandacht brengen. In Woerden initieerde Lex Albers is samenwerking met plaatselijke amateurarcheologen, RSW, 't Gilde en het Stadsmuseum diverse 'Romeinse events'. Er waren powerpointpresentaties in de Vroedschapszaal, Limesrondleidingen, lezingen van Lex Albers, en workshops voor de jeugd waarbij met scherven van authentiek Romeins vondstmateriaal gepuzzeld kon worden. Ook in 2016 vinden de Romeinse Limeszomer-events weer plaats. Dit jaar kan het Stadsmuseum met nog spectaculairdere events deelnemen, zoals de Kamer van Lucius, de replica van de Paradehelm en fotoframe Rufus.

Veiling

Op zaterdag 16 mei veilde het Stadsmuseum Woerden een verzameling, zeer diverse, kunstwerken. De werken werden in de jaren zeventig en tachtig aangekocht door de gemeente Woerden in het kader van de Beeldende Kunstenaars Regeling. Deze maatregel voorzag kunstenaars van een inkomen in ruil voor hun kunst. De collectie van ca. 40 BKR werken omvatte tekeningen, schilderijen, aquarellen en grafiek in allerlei thema's, stijlen en technieken. Aangezien (delen van) de collectie weinig of geen binding met de stad Woerden heeft, koos het Stadsmuseum ervoor de werken af te stoten volgens de richtlijnen van Leidraad Afstoting Museale Object.

De veiling was een groot succes, mede door de bijzonder gemakkelijke wijze waarop veilingmeester Jan-Wolter van den Berg de soms moeilijk verkoopbare werken onder de aandacht bracht. De kosten voor de veiling, marketing, kosten veilingmeester, depotbezoek etc. en de opbrengst van de werken waren in evenwicht. Er is geen winst gemaakt.

De mensen die in 2015 op de veiling waren, waren zo enthousiast dat veel geïnformeerd wordt naar de volgende veiling. Ook in 2016 vindt een veiling plaats van tussen 50 a 60 BKR-werken. Deze werken zijn veel beter van kwaliteit.

Open Monumentendag

Op zaterdag 12 september viel Open Monumentendag samen met de laatste Romeinse Limes Zomer. Vanwege de verwachte drukte zijn er extra vrijwilligers ingeschakeld. Er waren speciale hand-outs

gemaakt over de historie van het Stedehuys zodat bezoekers specifiek met het oog op de monumentale bijzonderheid van het pand het Stadsmuseum konden bezoeken.

Open-lucht-filmavond op de muur

Zoals al eerder vermeld organiseerde het Stadsmuseum op 25 september een filmavond in de Open Lucht. In een nauwe samenwerking met Café Onze Vrienden werd de Havenstraat tijdelijk omgetoverd tot bioscoop. Rekening houdend met zowel het publiek van het café als het museaal publiek is gekozen voor een toegankelijke maar smaakvolle Thriller, 'The talented mr. Ripley'. Er was verse pizza, een heus terras en een bijzondere ervaring in de schemer. In verband met de huur van materialen, de kosten voor techniek, filmrechten etc. was er toch een begroting van ca. 800 euro. De kosten werden verdeeld met de Vrienden van het Stadsmuseum, Café Onze Vrienden en de stichting zelf.

Archeologiedagen

Tijdens de archeologiedagen op 16,17 en 18 oktober 2015 was het Stadsmuseum 's middags gratis toegankelijk. De dagen stonden in het teken van het zeldzame Frankische Zwaard uit de achtste eeuw na Chr. dat in 2012 was gevonden bij opgravingen aan de Hoge Woerd. Archeologisch adviesbureau Raap deed onderzoek naar het object en ontwikkelde een magazine rondom de bijzondere vondst (nog altijd gratis verkrijgbaar bij het Stadsmuseum). Mede m.b.v. de zogenaamde knooppuntensubsidie (Provincie Utrecht) kon aan de Hoge Woerd een informatiepaneel over de vondst worden gerealiseerd (met verwijzing naar het Stadsmuseum). Dit geschiedde in samenwerking met Woningbouwcorporatie Groen West die de nieuwbouw op die locatie had ontwikkeld. Wethouder Martin Schreurs en directeur-bestuurder van Groen-West Karin Verdooren onthulden het paneel. Archeoloog Erik Verhelst hield een zeer boeiende lezing over de bijzonderheid van de vondst. Het feit dat er een zwaard (in een graf) is gevonden uit de Frankische tijd, levert bewijs voor een meer continue bewoning van het Romeins Castellum na het vertrek van de Romeinen. Het eigenlijke zwaard kon helaas niet onthuld worden omdat het vanwege preservatie nog een jaar langer in een ontzoutingsbad moet liggen. Het Frankisch Zwaard wordt groots onthuld tijdens de Archeologiedagen 2016.

Op zaterdag 17 oktober werd door archeoloog Pieter Stoel alles verteld over prehistorische vondsten in Woerden en gaf Lex Albers uitleg over de spectaculaire vondsten die zijn opgegraven aan de Hogewoerd. In de bibliotheek werden kinderen onder begeleiding van amateurarcheologen scherven terra sigillata onderzoeken.

BEDRIJFSVOERING

Bezoldigd Personeel

In 2015 hadden zowel manager Katrien Timmers, als conservator Stephanie Rompa een aanstelling voor 32 uur per week. De manager verdeelde de uren in werkzaamheden voor TIP enerzijds en Stadmuseum Woerden anderzijds. De conservator ontwikkelde tentoonstellingen, hield zich bezig met collectiebeleid, maar nam ook communicatieve taken voor haar rekening. Financieel-administratief medewerkster Rowena Kemkes droeg 12 (soms 16) uur per week bij. Voornamelijk op financiën (voor zowel TIP als het Stadmuseum) maar zij had ook een belangrijke rol in het agendabeheer en de communicatie rondom boekingen door Romeins Schip Woerden. Ad Marbus, collectiebeheerder en huismeester, werkte 1 dag per week in het stadhuis waar hij zowel de gemeentelijke kunst op de werkkamers als in depot onderhield en 16 uur in het Stadmuseum. Ad was ook een belangrijke verbinding tussen kantoor en vrijwilligers aan de balie en functioneerde als expert op het gebied van het beheer van gebouw en installaties. Ad Marbus had al enkele jaren de pensioengerechtigde leeftijd maar is met grote betrokkenheid blijven doorwerken. In verband met het aangekondigde wegvallen van de extra subsidie (na ontslag weekendmedewerkers) voor 2016 zou Ads aanstelling in 2016 teruggebracht worden naar 8 uur per week. Ad besloot daarop per 1 februari 2016 van zijn welverdiende rust te gaan genieten.

Medewerkers waren formeel in dienst bij het Klooster en werden gedetacheerd bij Stichting Stadmuseum Woerden, de conservator in vaste dienst, de overige werknemers op tijdelijke aanstellingen. In totaal werkten bij TIP/ Stadmuseum 2,6 fte bezoldigde krachten en 2,1 fte vrijwilligers.

In 2015 kondigde detacheerder het Klooster mede dat vanaf 1 februari 2016 de detacheringsovereenkomst zou worden ontbonden. Het risico van formeel werkgeverschap ervoer het bestuur van het Klooster als te risicovol. Het bestuur van het Stadmuseum Woerden startte daarom een onderzoek naar de meest gunstige wijze waarop zij haar werkgeverschap kon gaan invullen.

Onbezoldigd personeel

In 2015 waren gemiddeld 35 personen, ca. 2 fte, als vrijwilliger betrokken bij Stichting Stadmuseum Woerden. Er is een onbezoldigd bestuur (in 2015: Jan Hendriks, voorzitter, Dick van der Snoek penningmeester, Jaap Breunese en Nieck Engelhard) dat veel tijd besteedt aan de Stichting, niet alleen aangaande het bestuur maar ook als initiatiefnemer van exposities en projecten.

De dagelijkse operatie, openen en sluiten en kaartverkoop wordt verzorgd door vrijwilligers, maar er zijn ook bijzondere vrijwilligers die specifieke projecten of taken voor hun rekening nemen. Ria Zock is projectmedewerker Kunst in Openbare Ruimte. Daarnaast ondersteunt zij het bestuur administratief en is ze betrokken bij afzonderlijke projecten. Lex Albers is onbezoldigd projectmedewerker in het kader van de knooppuntensubsidie (project Lucius), het Verhaal van Woerden alsmede de Beeldengroep Petruskerk, daarnaast is hij initiatiefnemer op het gebied van aan de Geschiedenis van

Woerden gelieerde evenementen. Henk Eijlers verzorgt het beeldmateriaal voor de projectie op de muur, Nel Vergeer boekt facturen in en Dennis Overbeek verzorgt als loodgieter de buitenkunst waar water aan te pas komt. Martien Bakhuizen helpt met communicatietaken en Nico Huffels met het roosteren van de diensten. Gert Jan Sluijs en Martien Bakhuizen assisteren bij inrichten van tentoonstellingen. Gert Jan neemt ook vaak technische klussen voor zijn rekening. Ans van Wijk ondersteunt op het gebied van voorraad, zij doet de was en begeleidt (ook met anderen) vergaderingen in de Vroedschapszaal.

Er vonden drie medewerkersvergaderingen voor vrijwilligers en staf plaats, waarbij de laatste in het jaar traditiegetrouw een gezellig aangeklede kerstvergadering was met lekkers, borrels en een cadeautje. De kerstpakketten die de vrijwilligers vanaf 23 december konden afhalen waren onderdeel van een op de beursvloer gesloten deal en dus voor het Stadsmuseum gratis. Op 7 oktober was er een zeer goed bezocht en gezellig Vrijwilligersuitje georganiseerd naar Dom Under in Utrecht waarbij een gespecialiseerde archeologietour was gereserveerd.

Het vrijwilligersmanagement is voor verbetering vatbaar. Enerzijds is de vrijwilliger vaak niet goed ingewerkt en kan of begrijpt hij/ zij dingen niet goed, anderzijds ervaart de vrijwilliger (soms) het werk als te weinig uitdagend. Er is veel verloop onder het personeel. Mensen zijn langere perioden tijdelijk niet inzetbaar vanwege vakantie of studie, krijgen betaald werk of kiezen er voor om ander vrijwilligerswerk te gaan doen. Er worden continue kennismakingsgesprekken gevoerd met aspirant-vrijwilligers en tegelijkertijd worden mensen uitgezwaaid. Opleiden geschiedt d.m.v. een handboek (waarin o.a. de Ethische Code), meedraaien en een instructie van een stafmedewerker. Na verloop van ca. 3 maanden krijgt de medewerker een vrijwilligerscontract. In 2016 wordt een start gemaakt met een verbeteringstraject om vrijwilligers op gebied van klantgerichtheid, operationele vaardigheden en risicobeheersing beter te equiperen.

RSW

Hoewel Stichting Stadsmuseum Woerden het cultuurhistorisch en educatief belang ziet van dit varend erfgoed dat bovendien ook op toeristen/ recreanten aantrekkingskracht uitoefent, werd besloten de samenwerking met RSW op te zeggen. Het besluit was feitelijk al eind 2014 genomen. De samenwerking verliep al lange tijd moeizaam. Daarnaast stond de opbrengst van ca. € 1500 euro per jaar niet in verhouding met de tijdsinvestering die nodig was om alles goed te laten verlopen.

Zakelijke verhuur

Om het cultureel ondernemerschap van het Stadsmuseum een impuls te geven, werd een nieuwe insteek gekozen m.b.t. zakelijke verhuur. In plaats van nadruk te leggen op de beperkingen van de Vroedschapszaal (beperkt aantal personen, antiek meubilair, geen warme gerechten) werd nu het historische karakter benadrukt en de mogelijkheid tot 'maatschappelijk betrokken ondernemen'. Door het afhuren van de Vroedschapszaal ondersteunt een bedrijf het museum en biedt het zijn klanten of werknemers een inspirerende en creatieve werkomgeving. Bij deze nieuwe benadering hoorde ook

een nieuwe tarievenlijst. Deze lijst werd zodanig opgesteld dat bedrijven werden gestimuleerd na te denken over MBO en eventueel wat extra's te geven. Daarnaast installeerden we een permanent elektrisch bedienbaar beamerscherf. Tenslotte was er goed contact met het nieuwe Stadshotel dat het Stadsmuseum heeft opgenomen in hun vergaderarrangementen.

In 2015 leek door bemiddeling van het Stadshotel de zakelijke verhuur een grote vlucht te gaan nemen. Er was aanvankelijk een duidelijke stijging te zien van het aantal verhuren. Echter viel het aantal aanvragen al snel terug. Dit kwam voornamelijk doordat er veel concurrentie kwam. Plein 7 opende, de Molenshuur werd verhuurd en er kwam een onderneming in Woerden die leegstaande kantoorpanden modieus herinrichtte, voorzag van moderne apparatuur en verhuurde aan bedrijven. Ook kan het Stadsmuseum niet alles leveren (luxe koffie bijv.) en ruimte voor meer dan 14 personen. Ook is het niet gelukt om in 2015 een marketingcampagne te starten ter stimulering van huwen en zakelijke verhuur in het Stadsmuseum. De wens blijft bestaan.

COMMUNICATIE EN MARKETING

Update website

In 2015 is eindelijk tijd en geld gevonden om de sterk verouderde website te vernieuwen. Stephanie Rompa deed vooronderzoek en in samenwerking met Nieck Engelhard werd de content en structuur gemaakt. Engelhard Nederland gaf de website vorm en 2See realiseerde e.e.a. Vanaf dag één functioneerde de website prima. Er is momenteel nog behoefte aan meer en beter fotomateriaal en afhankelijk van toekomstig gebruik kunnen er nog tools toegevoegd worden. Er wordt bijvoorbeeld gedacht aan een reserveringsformulier en mogelijkheid tot het vertonen van filmmateriaal.

Folder rondleidingen dementie-patiënten

Het in 2014 gestarte project van rondleidingen voor bezoekers met (beginnende) dementie is doorgezet. Om dit bezoek extra te stimuleren is hier een folder met de titel 'Getroffen in het Stadsmuseum Woerden' voor gemaakt. De foto's werden genomen door Joke Zweers (vrijwilligers bij het TIP) en de folder werd opgemaakt door Studio Campo.

Folder stedehuys

Om de geschiedenis van het Stadsmuseum extra te promoten en toe lichten werd een folder gemaakt over de historie van het *stedehuys*. De tekst werd gebaseerd op oude, gratis tekstbladen die werden gecontroleerd, herschreven en geüpdatet. De folder werd uit het Nederlands naar het Engels vertaald door Hellen J. Dekker-Keller en opgemaakt door Engelhard Nederland.

En verder op het gebied van communicatie

Stadsmuseum Woerden genereert heel Free Publicity in plaatselijke en regionale media. (zie overzicht). Maar daarnaast plaatsen we ook 'als tegenprestatie' advertenties tijdens lopende exposities. Daarnaast adverteerden we in 2015 in diverse magazines en recreatiekranten, de Oranjekrant en de gemeentegids. Een van de meest sympathieke vormen van 'adverteren' waaraan het SMW deelneemt is Buurtkadoos. Iedere nieuwe inwoner van Woerden krijgt een aantrekkelijk ogend doosje met Vouchers waarmee leuke dingen kunnen worden gedaan of aangekocht. De nieuwe inwoner krijgt een gratis toegang tot het Stadsmuseum Woerden. Er werden er in 2015, 33 ingeleverd.

SAMENWERKING

KUVO

Ook in 2015 had het museum weer een goede en vruchtbare samenwerking met het KUVO. Net zoals andere jaren werden er weer rondleiding georganiseerd in het kader van de Romeinen, Woerden als middeleeuwse stad, en voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Het project 'Druk met Kunst' leek in eerste instantie niet te kunnen doorgaan wegens gebrek aan een grafiektentoonstelling. Een

oplossing werd gevonden in het project 'Museum in de Klas' waarin het Stadsmuseum een collectie grafiek aan het KUVO uitleende, die meegenomen werd in de klas. Leerlingen konden de werken van dichtbij bekijken en aanraken en kregen les over druktechnieken. Tenslotte organiseerde het Stadsmuseum samen met het KUVO en De Kunstkring een project bij de tentoonstelling *Woerdens Mooiste*. Zo'n 600 basisschoolleerlingen uit de groepen 7 en 8 schilderen onder leiding van leden van De Kunstkring zelf een landschap of stadsgezicht. Voorafgaand aan de workshop leerden ze in de klas over vorm, kleur en compositie. De eindresultaten werden op school geëxposeerd, in de bibliotheek van Woerden en in het Stadsmuseum.

Gebruikers De Beuk

Met de Bibliotheek, Stichting Groene Hart en Abrona is gewerkt aan een duidelijker en eenduidig gezicht als gebruikers van De Beuk. Er is een aparte website en facebookpagina ontwikkeld en er zijn in gezamenlijkheid naamborden op de gevel geplaatst. Er is in 2015 gezamenlijk een calamiteitenplan ontwikkeld en zijn ontruimingsoefeningen gehouden. Om de onderlinge saamhorigheid van alle medewerkers van de verschillende instellingen te vergroten en om elkaars ondernemingen beter te leren kennen is er een gezamenlijke nieuwjaarsborrel georganiseerd waarbij speurtochten werden ingezet als communicatiemiddel.

TRIVIA

In 2015 werd de Schandpaal minimaal 3x beschadigd door kerende vrachtwagens. Er zijn inmiddels voorkomende maatregelen getroffen.

Wethouder Bob Duindam kreeg het voor elkaar om het voltallige college van B & W naar het Singermuseum in Laren te krijgen om de overzichtsexpositie van het werk van Leo Gestel te bekijken.

FEITEN EN CIJFERS

Tentoonstellingen en bezoekers

Licht op Van Esterik

1 januari t/m 22 maart	11½ weken ¹	1.734 bezoekers
------------------------	------------------------	-----------------

Woerdens Mooiste

28 maart t/m 28 juni	13 weken	3.519 bezoekers
----------------------	----------	-----------------

De Andere Boerderij

11 juli t/m 4 oktober	12 weken	2.200 bezoekers
-----------------------	----------	-----------------

Oneindig geïnspireerd

10 oktober t/m 31 december	11 weken ²	1.648 bezoekers
----------------------------	-----------------------	-----------------

Totaal aantal bezoekers 2015

9.101 bezoekers

Routes of Liberation

8 november t/m 4 december	4 weken ³	2.930 bezoekers
---------------------------	----------------------	-----------------

Totaal aantal bezoekers 2015

inclusief bezoekers Routes of Liberation

12.031 bezoekers

Schitterend Romeins

1 januari t/m 10 mei	19 weken ⁴	
----------------------	-----------------------	--

¹ De tentoonstelling *Licht op Van Esterik* opende op 20 december 2014 en werd in 13 weken tijd gezien door 1.964 bezoekers.

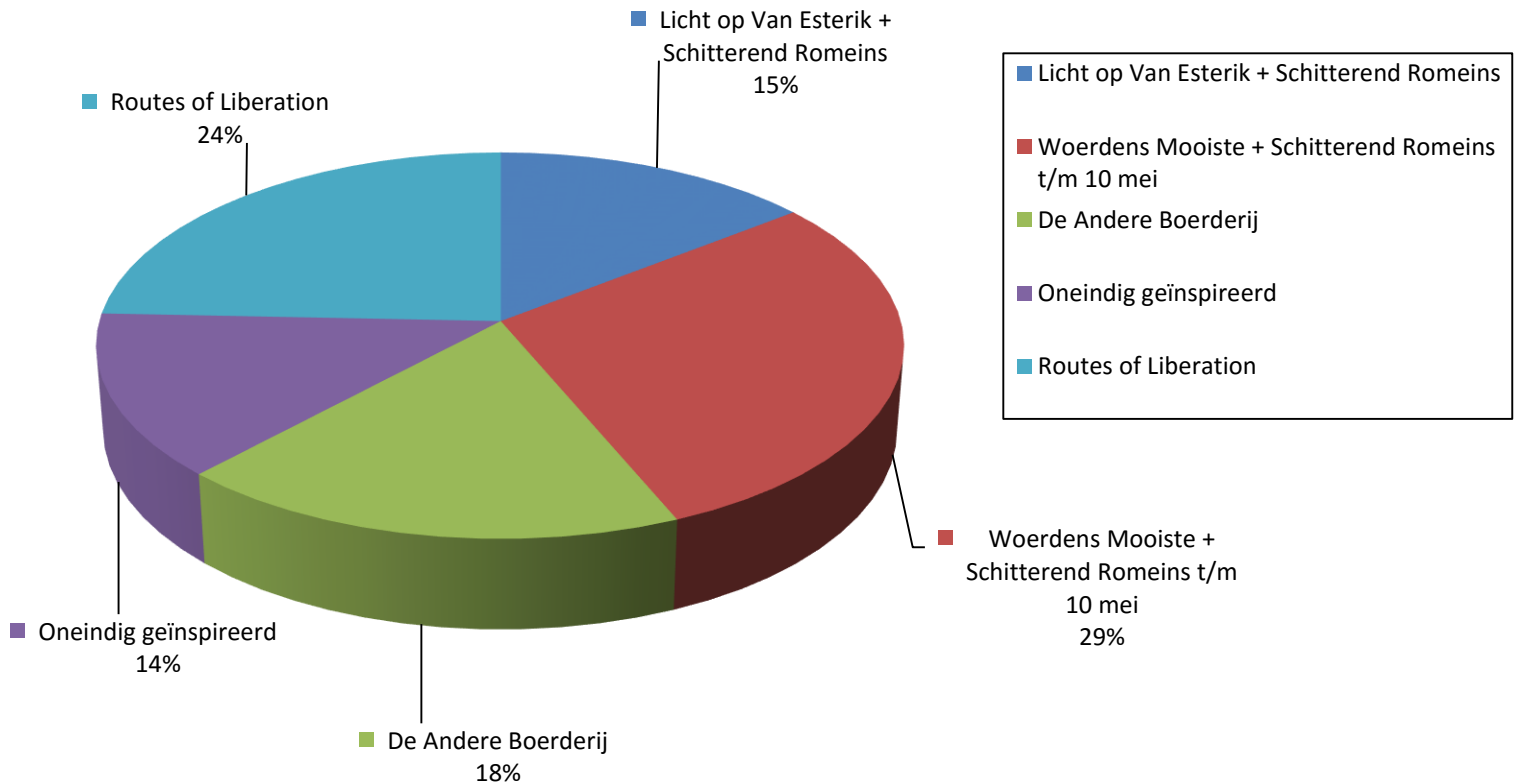
² De tentoonstelling *Oneindig geïnspireerd* loopt tot en met 10 januari 2016. Het totale aantal bezoekers is nog onbekend.

³ De tentoonstelling *Routes of Liberation* was te zien in Careyn Weddesteyn.

⁴ De tentoonstelling *Schitterend Romeins* was van 1 januari tot en met 22 maart gelijktijdig te zien met de tentoonstelling *Licht op Van Esterik* en van 28 maart tot en met 10 mei gelijktijdig met *Woerdens Mooiste*. In deze periode bezochten 4.051 bezoekers het Stadsmuseum Woerden. De tentoonstelling *Schitterend Romeins* opende op 4 oktober 2014 en is in totaal 31 weken te zien geweest.

**Bezoekers per tentoonstelling
(in percentage van het totaal)**

2015

Aantal bezoekers t.o.v. voorgaande jaren

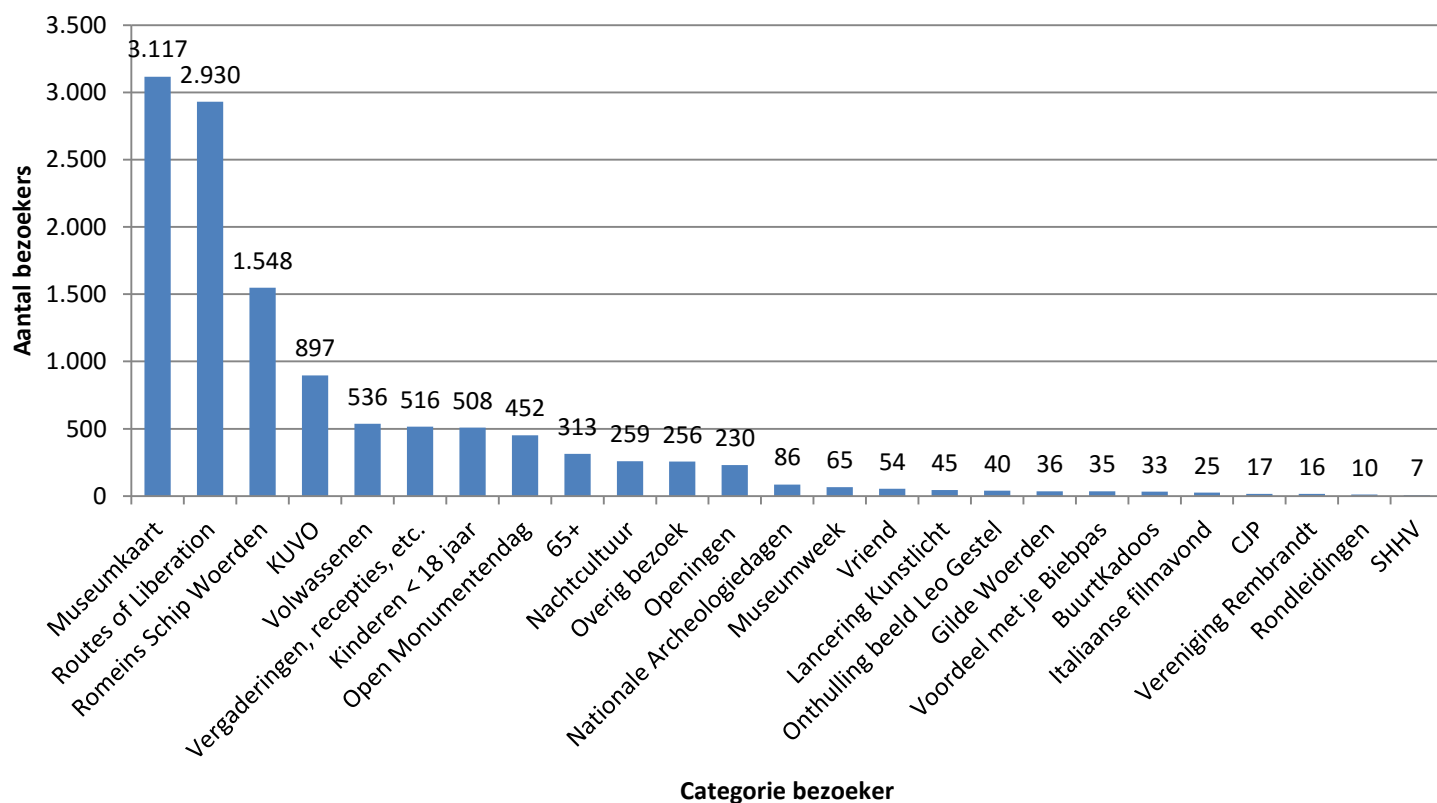
2001	4.356
2002	6.269
2003	6.197
2004	7.663
2005	4.771
2006	5.717
2007	5.715
2008	5.512
2009	7.655
2010	10.175
2011	8.112
2012	7.582
2013	8.276
2014	9.168
2015	12.031

In 2015 bezochten 12.031 personen het Stedsmuseum Woerden of één van de exposities. Daarnaast kwamen 406 bezoekers speciaal voor één van de 11 huwelijken die in 2015 in het Stedsmuseum Woerden werden gesloten.

Type bezoeker

Categorie				
Volwassenen	536		Lancering Kunstlicht	45
Museumkaart	3.117		Onthulling beeld Leo Gestel	40
SHHV	7		Italiaanse filmavond	25
65+	313		Museumweek	65
Kinderen < 18 jaar	508		Open Monumentendag	452
CJP	17		Romeins Schip Woerden	1.548
Vriend	54		KUVO	897
Vereniging Rembrandt	16		Gilde Woerden	36
Overig bezoek ⁵	256		Nachtcultuur	259
Voordeel met je Biebpas	35		Nationale Archeologiedagen	86
BuurtKadoos	33		Rondleidingen	10
Openingen	230		Vergaderingen, recepties, etc.	516
Routes of Liberation	2.930			
			Totaal	12.031

In 2015 hebben 30 bezoekers een rondleiding door het Stads museum Woerden gekregen. Daarnaast hebben 11 personen deelgenomen aan de speciaal georganiseerde rondleidingen voor mensen met Alzheimer (of andere vormen van dementie) en hun mantelzorgers.

⁵ O.a. bruikleengevers, kunstenaars, kleine groepen, journalisten en fotografen

Toeristen Informatiepunt (TIP) Woerden

VOORWOORD

Het jaar 2015 was voor TIP het laatste jaar ressorterend onder Stichting Stadsmuseum Woerden. Vanaf 1 januari 2016 ging TIP verder als onderdeel van Woerden Marketing in samenwerking met Stichting het Groene Hart. TIP werd TIP Winkel Groene Hart, een belevingswinkel met Streekproducten en Toeristeninformatie ineen.

De voorgeschiedenis

Het bestuur van de Stichting Stadsmuseum Woerden is in januari 2012 in goed overleg met Bob Duindam, wethouder van Cultuur, van start gegaan om een vrijwilligersorganisatie op te tuigen die kon voorzien in de informatiebehoefte op het gebied van toerisme en recreatie. De VVV Groene Hart was immers failliet. Voor het bestuur van de Stichting Stadsmuseum Woerden paste deze uitdaging toentertijd uitstekend daar er voor het Stadsmuseum een behoefte was aan meer openheid en zichtbaarheid, laagdrempeligheid én verbinding met andere Woerdense instellingen.

Kaders

Toentertijd zijn de kaders van het te verwezenlijken Toeristen Informatiepunt (TIP) duidelijk geschetst. Het zou zijn als het servicepunt in een groot warenhuis. Waar het warenhuis de producten heeft en het servicepunt de informatieverstrekker is.

Het bestuur van de Stichting Stadsmuseum Woerden heeft daarbij de (on)mogelijkheden van een dergelijke vrijwilligersorganisatie geschetst. TIP zou met verve bewoners en bezoekers van Woerden informeren over events m.b.t. toerisme, recreatie en cultuur maar zou niet de rol van marketeer of toeristisch ondernemer vervullen. Daartoe is een organisatie waarin de operatie met 25 (elkaar afwisselende) vrijwilligers en 0,4 fte professionele inzet, wordt gerealiseerd, niet in staat.

Subsidie

TIP ontving subsidie van de gemeente Woerden die jaarlijks met € 5.000,- afgebouwd zou worden tot € 25.000,-. Dit omdat het idee was dat TIP haar inkomsten 'uit de markt' zou halen. Het idee was dat toeristisch-recreatieve ondernemers zouden betalen voor het ambassadeurschap van TIP, dat TIP provisie zou krijgen op boekingen en het maken van arrangementen en de doorverkoop van entreetickets. Bestuur heeft altijd aangegeven bereid te zijn, te zoeken naar wijzen om eigen inkomen te genereren maar heeft altijd een duidelijk voorbehoud aangegeven in het slagen hiervan. Primair is TIP namelijk een informatieverstrekker en doorverwijzer, geen ondernemer. De grootste kostenposten voor TIP waren de huur van ruimte in gebouw De Beuk (vanaf 2013) en salaris voor manager (16 uur per week).

Locatie

Bij aanvang was het plan om TIP te vestigen op de locatie van het voormalige VVV. Dat was zowel de wens van de wethouder als van het bestuur van het Stadsmuseum Woerden, (maar voor de bibliotheek zelfs financiële noodzaak want zij had medehuurder nodig voor De Beuk). Echter, vanwege het faillissement van de VVV lag er beslag op de locatie en kon TIP niet direct terecht. TIP werd dan ook tijdelijk gehuisvest in de ontvangsthal van het Stadsmuseum. Deze plek was niet ideaal. TIP nam schaarse expositieruimte in, er was geen link met de buitenruimte en de vrijwilligers van Stadsmuseum enerzijds en TIP anderzijds accordeerden niet. Toen het beslag voorbij was, is ervoor gekozen om de oude VVV op te delen zodat een deel van de huurlast bij TIP en een deel bij SMW kwam te liggen. Het TIP verhuisde in najaar 2013 naar gebouw De Beuk waar het dankzij de ligging, glazen pui en winkelinterieur van VVV een professionele uitstraling kreeg.

Tussen 20 en 25 enthousiaste vrijwilligers ontvingen in TIP jaarlijks tussen de 5.000 – 6.000 bezoekers waarvan ca. 80% afkomstig was uit Woerden e.o. Veel bezoekers liepen binnen voor aanschaf van een VVV-bon die TIP aanvankelijk niet verkocht omdat aanschaf van de VVV-licentie te kostbaar was. Daarnaast was er veel vraag naar plattegronden, en fiets- en wandeltochten in de directe omgeving, informatie over specifieke events en informatie over Woerden als toeristische bestemming. Veel vrijwilligers hadden zich inmiddels gespecialiseerd in een Woerdens deelonderwerp: B & B's, varen, musea, exposities, wandelen en fietsen etc.

Begroting 2015

Helaas bleken ondernemers niet bereid TIP te vergoeden voor het ambassadeurschap. Er was weinig tot geen vraag naar het boeken van arrangementen of 'dagjes Woerden' (men doet dat inmiddels zelf via internet) en de doorverkoop van tickets kostte meer geld dan het opleverde. Bij het indienen van de gemeentelijke subsidieaanvraag voor TIP in augustus 2014 bleek dat de financiële begroting voor 2015 een enorm tekort liet zien. Uit overleg met de gemeente Woerden, wethouder Margot Stolk en beleidsadviseur Elise van Anandel, bleek dat de gemeente het belang van een instelling als TIP duidelijk erkende maar geen ruimte had voor extra financiële steun. Daarbij werd door de gemeente continu aangestuurd op een samensmelting van TIP met Woerden Marketing. Bestuur en management van TIP erkende de logica in het verbinden van beide organisaties en stond open voor ideeën. Maar de geschetste voorstellen, o.a. het verhuizen van het kantoor en personeel van het Stadsmuseum en TIP naar de locatie van Woerden Marketing op De Bleek werd als onpraktisch gezien. Woerden Marketing wilde graag medewerkers TIP aan boord voor backoffice-werkzaamheden. Bijvoorbeeld als boekingsmedewerkers. Maar hoe moesten de vrijwilligers van TIP en Stadsmuseum op locatie aangestuurd worden door een manager aan de andere kant van de stad? Het leek geen goed idee.

Verdiene en besparen

De gemeente stimuleerde TIP in najaar 2014 om opnieuw in overleg te gaan met VVV-Nederland om alsnog de licentie voor de verkoop van VVV-bonnen te verkrijgen en het recht op het voeren van de naam VVV (dat een goed imago heeft). VVV-Nederland stond inderdaad open voor onderhandeling en bood nu een 'eenvoudige licentie' voor een relatief klein bedrag jaarlijkse lasten. Eerdere pogingen

van TIP om het recht op verkoop van VVV-bonnen te verkrijgen waren gestrand op de hoge licentiekosten. Dit maal was de drempel lager en de gemeente bleek bereid de kosten te betalen. Echter is de opbrengst van de verkoop van de bonnen laag, zo'n 2,5 %. Er moet voor tienduizenden euro's kunnen worden geïnvesteerd voordat de opbrengst betekenis gaat hebben.

Om huurlasten te verlagen, werd gekeken of het mogelijk was om TIP elders te huisvesten, bijv. weer in het Stadsmuseum, in de molen of ergens anders in de binnenstad. Er zijn veel locaties bezocht, maar niets voldeed als TIP-locatie én kantoor voor Stadsmuseummedewerkers. Er waren in ieder geval geen locaties voorhanden die veel lagere kosten met zich meebrachten.

Jaap Breunese, bestuurslid, creëerde daarnaast een plan waarin door middel van een glazen aanbouw aan het Stadsmuseum zowel de staf van het Stadsmuseum als TIP konden worden gehuisvest. Een ideale oplossing die het Stadsmuseum de gewenste extra ruimte bood en TIP een passend en betaalbaar onderkomen. De huisvestingslasten bleken nog fors lager ook. Betrokkenen en gemeente waren enthousiast, maar de eigenaar van de grond (nog) niet. Het plan kon niet doorgaan.

Exploitatie 2015

Om het tekort op de begroting in te lopen is vanaf januari 2015 koortsachtig gezocht naar bezuinigingsmaatregelen enerzijds en verdienmodellen anderzijds. Zoals hierboven al genoemd werd er gezocht naar een goedkoper onderkomen en was er hoop dat de gemeente ofwel de huurprijs voor De Beuk zou verlagen of bereid zou zijn de subsidie iets te verhogen. De gemeente was enthousiast over het uitbreidingsplan van Jaap Breunese en beloofde de tekorten te zullen aanvullen indien dit specifieke plan in januari 2016 gerealiseerd zou zijn. Helaas lukte dat niet. Maar daarbuiten was er bij de gemeente geen bereidheid bij te passen.

Toeristisch ondernemer

Wethouder Stolk liet doorschemeren dat ze verwachtte van TIP dat het zich als toeristisch ondernemer zou ontwikkelen en financieel zelfstandig zou kunnen opereren. Een ander uitgangspunt dan dat waar TIP naar eigen idee met wethouder Bob Duindam mee gestart was. Stolk stimuleerde TIP om een start te maken met de exploitatie van de Petrustoren. TIP zou, indien zij ook bereid was als sleutelbeheerder te fungeren, de 'vrije beschikking' krijgen over de Petrustoren. Het tekort bij TIP was groot, ca. 13.000 euro. Alle verdienmodellen samen moesten goed geld opleveren.

Om substantieel winst te maken met kaartverkoop voor rondleidingen op de Petrustoren moesten het hele jaar door volgeboekte rondleidingen kunnen worden verkocht. Het idee van de wethouder om bezoekers zelf vrijelijk te toren te laten beklimmen was nogal onbezonnen. De gemeente kon geen risico-inventarisatie of veiligheidsplan overleggen en wilde bovendien de aansprakelijkheid verleggen naar de Stichting. Daarnaast waren er meer partijen die al jarenlang mede gebruiksrecht van de toren hadden: de Carillonvereniging en het Gilde. Ook daar wilde TIP de relatie niet mee verstoren. Er moest met alle partijen om tafel gegaan worden om tot een goede samenwerking te komen.

TIP en het Gilde gingen samenwerken in hun exploitatie van de Petrustoren. Geen van de partijen was voor 'vrije openstelling' van de toren, te gevaarlijk voor zowel mens als monument. Het Gilde had

al rondleiders en kon per direct de openstelling effectueren. Zij wilden aanhaken bij de openstelling van de Petruskerk: 2x per maand op zaterdag. De opbrengst werd gedeeld.

TIP deed met name de communicatie, het Gilde verzorgde de rondleidingen. De toegangskaarten werden gekocht bij TIP. De eerste rondleidingen startten in Juni en liepen door tot eind november. Uiteindelijk heeft TIP € 107,- verdiend met het de Petrustorenbeklimmingen. De spreekwoordelijke druppel op de gloeiende plaat.

Twee andere 'verdienmodellen' waren de verkoop van VVV-bonnen (en en passant meer souvenirs), zoals al eerder beschreven en het plan om op vaste tijden op zaterdagen een kleine sloeprondvaart te organiseren. Toen eenmaal in de krant had gestaan dat TIP VVV-bonnen verkocht, kwam de vraag weer gestaag op gang. Ook werden criminelen wakker, helaas, al in een van de eerste weken werd voor ca 800 euro aan VVV-bonnen gestolen uit de toonbanklade. Stom natuurlijk en naïef. De grote voorraad werd bewaard in de kluis maar de dagvoorraad was niet veilig genoeg opgeborgen.

De administratie en operatie rondom de VVV-bonnen was bewerkelijk. Vrijwilligers maakten makkelijk fouten (gaven een bon te veel mee, sloegen de bedragen niet goed aan etc.) en de diefstalgevoeligheid hoog. De VVV-bon had een goede aantrekkende werking om mensen naar TIP te krijgen, maar leverde uiteindelijk ook niet genoeg op.

Einde

Vlak voor het zomerreces van 2015 maakte Wethouder Stolk een einde aan het geploeter. Zij deelde mee dat zij de subsidie voor het TIP per 1 januari 2016 zou staken omdat TIP niet in staat bleek, haar begroting rond te krijgen. De gemeente onderzocht of de functie van TIP, voor hetzelfde subsidiebedrag, overgenomen kon worden door een andere organisatie en of daardoor manager en vrijwilligers hun functie elders konden voortzetten.

Al direct gaven Stichting Groene Hart en Stichting Woerden Marketing aan dat ze belangstelling hadden voor het TIP. Stichting Groene Hart wilde graag het informatiecentrum van TIP en hun winkel voor streekproducten samenvoegen. Woerden Marketing zag in TIP een 'front-office' voor hun initiatieven op het gebied van de marketing van Woerden en het Groene Hart. En zag in de groep enthousiaste vrijwilligers met een hele gedegen kennis over Woerden en het Groene Hart, prima ambassadeurs voor op beurzen of als telefonisch marketeer.

Manager en vrijwilligers

Welke nieuwe organisatie in Woerden TIP ook zou overnemen, zolang de kosten voor huisvesting in De Beuk en personeel (16 uur management) hetzelfde blijven, is het moeilijk break even te draaien. Daarnaast bestond bij de manager een behoefte aan een betere focus op de culturele tak van de Stichting: het Stadsmuseum, waar bovendien de museale programmering en de relatie met de vrijwilligers extra aandacht vroeg. De manager was bereid zich terug te trekken als manager voor het TIP mits een deel van de verloren 16 uur per week konden worden toegevoegd aan de aanstelling bij het Stadsmuseum. Dat lukte.

Stichting Groene Hart en Woerden Marketing sloegen de handen ineen. Zij legden een deel van de managementtaken, Beleid en Financiën, bij hun besturen. Voor de dagelijkse operatie werden twee vrijwilligsters gevonden. Een mooie besparing. De vrijwilligers van zowel TIP als Stichting het Groene Hart waren afwachtend positief over de ontwikkelingen. Over het algemeen leek men het wel leuk om naast informatieverstrekking en de verkoop van souvenirs ook streekproducten te verkopen. De plannen van Woerden Marketing om TIP vrijwilligers in te zetten als marketeers werd door de een met enthousiasme, door de ander met afschuw bekeken. Een klein aantal besloot te stoppen, maar het merendeel bleef en keek met belangstelling naar wat er allemaal ging veranderen.

Verhuizing en afwikkeling

Al voor de kerst verhuisde het kantoor van SMW terug naar het museum aan het Kerkplein. Daartoe was er op technisch gebied al het een en ander voorbereid. De inventaris van TIP (voor een deel nog van de VVV), displays, kasten, balie en apparatuur werd verkocht aan het nieuwe 'TIP Winkel Groene Hart'. Na telling van het winkelassortiment, de voorraad en VVV-bonnen werd deze eveneens te koop aangeboden aan TIP Winkel Groene Hart. Helaas moest daarvan de prijs flink zakken voordat de tegenpartij akkoord ging. De inventaris is verkocht voor € 5240,- , het restant VVV bonnen a € 2642,- en het assortiment voor €1.000,- in 2016 plus € 1.000,- in 2017. In totaal: € 9882,- De totale deal met St. Groene Hart/ WM is rond.
